

СУРМА

число

1

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО
МОЛОДІ

*

ВИДАЄ Т-ВО „ПРОСВІТА”
АРГЕНТИНА

1948

Редагує Колегія

Видає Т-во "Просвіта"

Обкладинка артиста маляра В. Ласовського.

Andrés Karas

NUEVO RUMBO

Con la edición del "Clarín" la Juventud Ukrania ha dado un paso decisivo hacia esa unión, ese acercamiento de miles de ucranios que viven en todo el continente americano. Esta no será simplemente una revista mensual, su fin es más amplio. Será el frente que nos acercará a todos, establecerá por medio de sus páginas, contacto con las provincias y territorios Argentinos, cruzará sus fronteras, para luego expandirse por todo el continente americano, y llegará también a la lejana Europa, para decirles a nuestros hermanos que nosotros, aquí no nos olvidamos de ellos, que aunque estamos separados por el océano, a miles de kilómetros, nuestros corazones laten por un mismo ideal.

Será una nube que cubrirá el cielo para recordarle a todo ucranio, que Ukrania no ha muerto, que nunca morirá, que son inútiles todos los esfuerzos de nuestros enemigos, para aniquilarnos, nosotros somos ucranios, nacimos en una tierra de héroes, donde se ama la libertad, donde la tierra es para todos, esa tierra que nuestros abuelos defendieron con su sangre, poniendo todo su empeño en el trabajo que han hecho de sus estepas, campos, donde el trigo recibe las caricias de los rayos del sol.

Será "Clarín" la campana que con su repique mantendrá en el corazón

ukranio, encendida la llama, que con el tiempo se convertirá en enorme hoguera, que arrollará al monstruo de la opresión roja que hoy como ayer trata en vano de hacer desaparecer a Ukrania, ignorando que, como esta ahora, no logrará nunca, pues Ukrania es el espíritu de la libertad de un pueblo el ideal del hombre.

Más, el espíritu, la libertad y el ideal, no desaparecerá, mientras el mundo sea mundo, existirá mientras la tierra siga girando al rededor del sol, y más aún cuando el caos final sobrevenga y se confundan los cielos con la tierra y el universo, todo desaparezca para quedar todo en la nada, sobre la nada misma flotará la Libertad, envuelta en el mando del idealismo espiritual como simbolo eterno e indestructible, que existió para humanidad y existirá para la eternidad.

En las páginas del "Clarín" se reflejará toda la actividad de la Juventud, todo lo interesante para nuestra Colonia, se hallará en sus columnas, es decir será la voz, el oído y el corazón de nuestra Juventud.

Será la voz que se hará oír en todos los ambitos, expresando sus inquietudes e ideales y cuando llegue el momento, esa voz se alzará para exigir que sean reconocidos nuestros derechos, como Nación Soberana, Libre e Independiente.

Será el oído que nos enterará de toda la actividad de nuestra Colonia, y por el sabremos de la labor desarrollada por nuestras filiales, siguiendo paso a paso sus acciones.

Será el corazón que se alegrará cuando todos estemos alegres, y sufrirá con nosotros, como que ya es parte integral de esa gran organización, que se extiende más, día a día.

Más el "Clarín" necesita de nuestro apoyo, necesita energía de nuestro esfuerzo común, unamos nuestras fuerzas, para que sea una realidad, que se eleve sobre todos los obstáculos, venciendo las dificultades que a su camino se opongan y así el "Clarín" se elevará más y más sostenido por sólidos pilares, formados por el esfuerzo solidario, sólidos y fuertes, que nada ni nadie logrará derribar.

Será el faro cuya luz endirá las tinieblas, para llegar a las más apartadas regiones, informando, aconsejando, recordando nuestra tradición y costumbre, para mantener vivo nuestro espíritu ucraniano, la fé en un futuro mejor, con un sol que brille también para nosotros y que su luz ahuyente las tinieblas para darle paso a la Patria, que se levanta sobre las ruinas del pasado, para surgir en el futuro como

parte integral del gran concierto de las Naciones civilizadas, rodeada por una aureola de paz, justicia y trabajo, inspirando el amor nuestro y reinando la libertad, respaldados ambos por la nueva generación, Juventud fuerte que lleva en su corazón, como rumbo invariable, el luchar sin descanso hasta lograr la meta deseada, es decir cuando en Ucrania ya no exista el odio y la opresión, cuando no haya más amos ni esclavos y cuando desaparezcan las rojas nubes de nuestro cielo, nuevamente el sol brillará para nosotros, y sus rayos acariciarán nuevamente nuestra tierra, mientras el labriego contemple su bandera, emblema creado por la naturaleza misma: el cielo azul allí arriba de pureza inmaculada, mientras que en la parte inferior el amarillo de los valles cubierto de dorados trigales, hondeando al compás de la maravillosa melodía natural, integrada por el canto de las aves, el susurrar de las hojas movidas por las invisibles manos de la brisa, que trae en su palme el suave susurro de un arroyo, que después de nacer en la blanca cresta de una montaña, para luego ir a perderse en las inmensas estepas, acompañado por el suave arrullo de una canción de cuna, cuyas aguas recogieron al pasar por la aldea.

Читайте, передплачуйте, поширюйте "Українське Слово" культурно - освітній тижневик, орган Українського Т-ва "Просвіта" в Аргентині.

Засурмимо в світі...

Про потребу журналу для молоді, який висвітлював би все наше життя, об'єднував, вчив, нема чого дискутувати. Ми розуміємо конечність видання такого журналу. Особливо сьогодні, в дні коли світ остаточно поділився на два табори, в дні коли йдуть повним темпом приготування до нової світової війни, яка на решті мусить принести остаточно вирішення бути чи не бути українській державі. Ми українці розкидані недалек по всіх кутах зёмної кулі свідомі того, що і наше слово буде не останне в цих велетёнських зваганнях за мир і демократію.

Сьогодні на наших землях у надзвичайно важких і несприятливих умовах веде свою героїчну боротьбу незламна УПА, яка показала всьому світові, що Україна живе, бореться і пермагає.

В рядах УПА цвіт нашого юнацтва, яке віддає своє молоде буйне життя в ім'я великої ідеї, — Соборної Самостійної Української Держави. Наші думки, наші серця там разом з ними, з цими безіменними героями. Ми мусимо гідно записати себе на чужині, мусимо показати, що українці це великий нарід з історичним і героїчним минулим, що ми маємо свою історію, мистецтво, літературу, що ми не гірше інших народів, з якими досі приходилося чужинцям зустрічатись.

Ми мусимо тут на чужих землях бути гідними братами тих, які крива вляться сьогодні з нашим відвічним ворогом — Москвою. Нації молоді, нашому юнацтву належить бути першими в цьому. Світле завтра, яке принесе нам Державу належить нам молодим. Коли наші батьки у важкому щоденному житті зробили все можливе, щоби ми здобули освіту, фах і стали твердо на свої ноги, то ми мусимо все те здобуде віддати на службу нашій Батьківщині й народові. На нас з надією дивиться старе заслужене покоління, на нас покладають багато надій і ті що підростають, які завтра стануть плечем до плеча з нами, до боротьби за наші землі, за наші міста й села.

Ось для чого випускаючи в світ журнал для молоді на еміграції, ми ставимо собі за завдання об'єднати всіх хто думає так як ми, розповісти про наші турбсти й щоденні справи.

Ми стоїмо поза партіями, тишимося, що в краю не існує ріжнOLEжність думок, а є єдиний провід, який керує героїчною боротьбою нашої УПА.

Перед нами ще тяжка і кривава боротьба проти наїзника — большевизму. Ми знаємо, що ця боротьба вимагатиме багато зусиль і жертв від усього українського народу.

Свято переконані, що кінцева перемога буде наша, і ті жертви, які ми склали на вітвар України, ті сльози матерів, батьків, сестер, братів, сльози сиріт не були марні, що вони проліті в ім'я нашої золотої України, яку ми безмірно любимо і в яку так віримо.

Прийде час, коли рідна земля покличе нас до себе. Ми повернемося до нашого Києва, Львова, повернемося, щоби ніколи вже не вступитися, щоби нікому не віддати жадної грудочки нашої плодючої і багатой землі. А для того треба не гаючи ані хвилини підготувати себе.

Ми назвали наш журнал "Сурмою". Ми хотіли б, щоби ця "Сурма" залунала за весь світ, щоби всі почули, що українська молодь живе, що українська молодь бореться.

Ми хотіли б, щоби "Сурму" почули й ті, які забули, що вони українці, ті що не приймають ніякої участі у нашому громадському житті. Усі ті, що стоять осторонь тримаючись засади — моя хата скраю. Особливо ті, які виховують своїх дітей не в українському дусі, ті які забули свою прадідівську мову, забули слово Україна.

Наш журнал буде дзеркалом нашого життя в Полуднєвій Америці.

Тут обміняємося думками свобідно скажемо про те, що нас хвилює, про те що болить, про наші досягнення і недоліки.

З охотою дамо місце початку

чим письменникам, журналістам. Будемо містити історичні нариси, наукові статті, оповідання, новели, поезію. Статті з мистецтва, театру, кіна. У нас буде сторінка тіловиховання і спорту. Ми не забули, що ми потребуємо відпочинку, здорового і корисного — для того плянуємо сторінку розваг. Сатира і гумор будуть нашими невідлучними супутниками.

Наш журнал щойно народжується. Можливо, що в нас будуть недоліки, можливо, що сам матеріал не буде всіх наших читачів і прихильників задовольняти, для того ми плянуємо трибуну читача.

Ми просимо писати Вас свої побажання і завваги. Ми звертаємося до усього нашого громадянства, до усіх тих кому дорога справа виховання нашого доростаючого покоління допомогти нам в наших початках. Звертаємося до нашого жертвенного купецтва дати ва наш видавничий фонд гроші по мірі спроможности. Віримо, що знайдемо зрозуміння і співчуття. Віримо особливо в нашу молодь, для якої власне і видаємо цей журнал, що вона всіма силами і молодечим запалом допоможе нам стати на тверді ноги, щоби нашу "Сурму" почули у всіх закутинах де лише існують українці.

До праці друзі. До дружнього і братерського порозуміння. Забудьмо все старе. Будемо сміло і відважно дивитися в майбутне. В майбутне яке принесє нам те до чого ми всі дрямуємо — Соборної Самостійної Української Держави!

Вишня

булавний УПА

“ІСПИТ”

ПІДСТАРШИНСЬКОЇ ШКОЛИ ІМ. ПОЛКОВНИКА КОНИКА

В лісі біля села Корманичі пов. Пе ремишль містився табор підстаршинської школи УПА. По терені бучували польсько-українські опричники, та провадили розвідку за відділами УПА, та дня 2. 6. 46 р. виконали каральну акцію на українські села: Мацьковичі, Вуйковичі, Бріхівці, Батичі, з яких польські комуністи під командою НКВД-истів насильно викинули українське населення і заселили польським. Від свого “сексота”, який під терором був змушений доносити про рухи УПА, дістали відомості, що в лісі біля с. Корманич таборує відділ УПА.

Дня 26. 6. 46. перед вечором до с. Корманич приїхали сталінські вислужники польської старшинської школи “Червони Штандар” і заквартирувалися. Дня 27. 6. 46 о 3-ій год після півночі наша розвідка довнесла, що в селі заквартирувало 150 червоно-штандаровців, є між ними большевицькі старшини й що вони готвлять несподіваний скок на наш табор, та мають здати іспит зрілості як майбутні старшини Польської Червоної Армії.

“Ми також завтра маємо “іспит”, — весело гукнули молоді юнаки, — побачимо чия візьме?”

Одержавши розвідчі відомості, командир вишколу зарядив гостре поготівля. Вже ніхто не спав. Всі приготовлялись мов на велике свято.

Год. 6.30 рано. Підстаршинська школа в числі 110 учасників і обезпечуючий відділ командира Ластівки в числі 70 вояків, вимашерували з табору й зайняли оборонні становища в старих окопах з першої світової війни. Учасники школи, удосконаливши свої становища, щоб не тратити часу, почали посторяти вивчені матеріяли, приготовляючись до іспиту, який мав сьогодні відбутися.

Нараз лісову тишу прерізують кулеметні стріли. Був це сигнал нашої застави, яка обезпечувала табор від села Корманич, що ворог наступає на наш табор. В цей момент паде наказ: “На становища!”

Польсько-большевицькі опричники вже наближались до наших становищ. Молоді юнаки підстаршинської школи ім. Полк. Коника, мов леви до скоку принизились до землі, чекаючи, коли їхні кулі прошиють не одну грудь большевицької сволочі.

Большевицькі старшини, що про-

вадили цей "Червоний Штандар", зорієнтувались, що ми маємо добрі оборонні становища, та й вони не сподівалися, думали гурганним вогнем і блискавичним скоком викинути нас зі становищ, бо їм не залежало на чужих жертвах. Але даремний був їхній плян. Він не заскочив "юнаків", що пиляним зором ст жили їхні рухи.

Нараз з диким криком гурра! ... червоно - штандаровці кинулись у наступ. Та не осягнули успіхів, бо наші кулеметники своєю зручністю добре їх погостили кулями. Але драма! Завзято боряться бісові сини. Здавалося, що ось-ось переможуть. Ворог зайняв становища в догідному місці у віддалі 30 м. від нас. Ми знайшлися в прикрому положенні, бо ворог має зі собою амуніцію, гранати, й радіостанцію, що кожної хвилини може автами приїхати їм підмога, бо до Перемишля було 12 км. Тому хотіли нас втягнути в довший бій.

Відбезпечити гранати й на свисток сильний кулеметний вогонь і кидати гранати" — тихо по лінії переходить наказ "Зенка"

За хвилину поміж свист куль до наших становищ продерся голос свистка. В цей мент наші кулеметчики відкрили сильн й вогонь. Решта вояків, що мали відбезпечені гранати під охороною своїх кулеметів, піднялися зі своїх становищ і — мов на одну команду — в ворожі становища впало кідькадесять гранат, так що в ворожих окопах тільки заклекотіло як в пеклі. На нашому

перёдпіллі показались клуби диму і вгору летіли відламки гранат і куски порозриваного ворожого тіла.

Та й ворог не дармував. Він також нам відповів кулеметом. В тому моменті піднявся на цілий ріст був тяжко ранений стр. "Хмара", й за кілька хвилин помер.

Хвилину тиша! Ми думал, що ворог вже знищений. Знову бій. Ворог, очунавши, знову починає атакувати. Але й це не помогло.

Ройовий "Ворон" зі своїм роєм на ліктях підсунувся під ворожі становища та гранатами знищив одно сильне, вороже гніздо, з криком:

— Друзі! — Ми здали іспит!

На ці слова друзі відповіли гримким: "Слава!" і вмить кинулись вперед.

В ворожому гнізді гине ворожий штаб, 6 "штандарівців" і 4 найвищі військові старшини.

З наших впали стр. Буйайий і Кадина.

Червоно - штандарівці, побачивши, що їхні командири вже впали, починають панічно втікати, але й це їх не спасло, бо наші кулі смертельно мстились.

За кілька хвилин все втихло. Бій скінчився. Перемога за нами!

Ворожі недобитки порозбігались по лісі, без шапок і без зброї шукаючи схоронищ. Ворог мав 48 вбитих та 57 ранених. Їх ми взяли в полон. Після перев'язки, котру їм робили наші санітарки, курінний виховник "Вадим" провів з ними довшу гутірку та говорив їм про спільну боротьбу, що їх ведуть понезво-

лені народи. А за що вони воюють, за чий інтереси?

"Ми безраді — відповіли застрашені червоно-штандарівці, — нас гонять большевицькі офіцери". Під кінець виховник зробив знімку, дав їм відозву до польського війська і випущено їх на волю.

В бою здобуто більшу кількість

автоматичної та машикової зброї, кілька тисяч амуніції, радіовисильню й інші трофеї. З жалем прощаючи поляглих друзів, ми відмашерували в інший комплекс ліса, щоб змити за собою слід.

Так закінчили ми іспит практично.

З УПІВСЬКИХ МАРШІВ

ІЗ ГІР КАРПАТ

Із гір Карпат несеться гомін волі!
Із гір Карпат несеться волі зов!
Там синьо-жовті лопотять прапори,
Там вже заграла українська кров!

Там борами мандрують гайдамаки,
На плечах кріс, граната у руках
Україні всевірній повстанці
Виконують провідників наказ.

Наш провід шлях до волі нам покаже!
На його приказ станемо як стій!
І розіб'єм, розгромим кодро враже,
Запалимо ворожий буревій!

Ти рідний брате з заходу і з сходу
До нас еднайся в визвольний мольот.
Україні ми виборем свободу!
І перевернем загарбницький світ!

СПОРТ

ОЛІМПІЯДА І "ОЛІМПІЯДА"

На лондонському "Вемблі - Стадіоні" XII весвітня Олімпіада. 15 липня стартуватиме з гори Олімп у Греції штафета (під умовою, що в той час Олімп не буде в руках партизанів Маркоса), яка принесе олімпійський вогонь до столиці Англії. 1635 легкоатлетів нестиме штафетним порядком смолоскип з палаючої війною Греції, щоб почати велике свято миру і порозуміння народів. Справді тяжко знайти показовий знак парадоксальних часів, які ми переживаємо.

Траса бігу обминає країни советських васалів. Олімпійський вогонь привезе на острів Корфу човен, а звідтіля він відбуде дальшу дорогу англійським военним кораблем до Італії. В Барі носії олімпійського вогню бігтимуть через Апенінський півострів, Швайцарію, Францію та країни Бенелюксу. Передостанній етап — це знов море, а з Дувру бігуни господарів нестимуть олімпійський смолоскип аж до воріт "Вемблі - Арена".

В Лондоні звучатимуть фанфари, гримітимуть гарматні салви, лунатимуть збаналізовані вже, на жаль, слова про братерство молоді всього світу, про безкроваву боротьбу. Може, прибудуть там навіть представники "найдемократичнішої держави", вислані "батьком усіх народів" ... Може — бо тим часом вони не поспішають, хоч і запрошують їх туди міжнародні комітети, хоч із-

див уже до Москви особисто голова Англійського Олімпійського Комітету, автентичний англійський пар, колишній олімпійський переможець лорд Барлі (чи не був це перший фалстарт, колишнього рекордиста?). Але покищо навіть і запрошини лордів не допомагають, і спортсмени з-під знаку червоної зірки не отримали ще наказу про старт у Лондоні. Так чи так, без сумніву, олімпійські ігри, що відбудуться в Лондоні будуть, напевно, найбільшим спортовим виступом за дванадцять років, себто, від часів Берліну. Напевно, там не буде стільки помпезних парадів, що в Берліні, напевно встановиться не один новий олімпійський рекорд, напевно на змагання дивитимуться сотні тисяч публіки і напевно ... організатори не доплатять до цієї справи.

На старт стануть змагуни англосакських країн, не бракуватиме представників Франції, нещасної, підбитої поганими гітлерівцями Австрії, з'являться брунатошкірі бігуни Пуерто-Ріко чи Сан Домінго, змагатимуться спортсмени "великих" і "малих" народів.

Хоч політичні умови, які панують під цю пару на сході Європи не дозволять, мабуть, советським сателітам виломитися із "протестарської солідарности", однак, можливо, що змагуни Польщі, Румунії, Угорщини, Болгарії, Югославії, які, до речі, влаштовують цього ж літа "балканські ігри", з'являться, не зважаючи

ні на що, на олімпійському старті, хоч, наприклад, у Польщі йде доволі сильна, хоч дещо "замрячена", непосередня пропаганда проти виступу в Лондоні. Але присутність чи брак зсоветизованих змагунів, що залежить від сильнішого чи слабшого "нажиму" з Кремля — це не наша справа і не про те хочемо говорити. Однє певно, що змагуни ці не мають права репрезентувати молоді своїх народів, дарма що забріханий і нещирий післявоєнний світ за ними це право визнає. Навіть, коли вони стануть на старті і піднесуть правичку до присяги, то слова цієї присяги вимовлятимуть люди, які схилили голову в ярмо, які своїм виступом демонструватимуть, мабуть добру форму, дбайливу підготову, певно, і волю перемогти, а також бездоганний стиль. Все — тільки не нічим зв'язану волю свого народу до свободи, братерства, до тих ідеалів, еманациєю яких є, може тільки була — велика ідея барона П'єра де Кубертена.

Але декого, напевно, бракуватиме в Лондоні, дарма що глядачі, які товпитимуться навколо легкоатлетичної доріжки, боксёрського рингу, плавецького басейну, мабуть, не зауважать ніяких браків на старті.

Ні, не всі стнуть на старті під олімпійським стягом з п'ятьма колами, які символізують братерство п'яти континентів.

Хто ж це будуть, ті, яких напевно бракуватиме в Лондоні? Хто ж ці змагуни, яких не визнають великі цього світу гідними стати поруч усіх

інших представників молоді? Які провини спортивного чи морального характеру дискваліфікують їх як негідних почести старту на Олімпіаді? Чи це негідники, чи злочинці?

Ті спортсмени, що їм доведеться стати під перенесеним з Олімпу вогнем — це ніякі злочинці, це не люди, що своєю поведінкою, негідною громадянина та спортсмена, поставили себе за рамки організованих під олімпійським прапором представників світової молоді. Ні, вони такими не є і ними нісли не були. Ми можемо це сказати цілком певно тому, що ці спортсмени — це ми. Так, ми українські волейболісти, балтійські кошівкарі, польські футболісти, змагуни народів північного Кавказу, білоруси, калмики, словаки, румуни й усі інші, для яких світ знайшов тільки згідливе прізвисьце "ДП". Наш бракуватиме на старті в Лондоні, як сказано, міжнародня публіка, яка прийде побачити у "Вемблі-Арена" блискучі перемоги, нові рекорди, прийде шукати сензаційних спортивних переживань — нашої відсутности, мабуть, навіть і не помітять. Не помітять, хоч наші спортові досягнення, здобувані в твердих умовах таборових буднів, мають хто зна чи не більшу питому вагу, ніж рекорди спортивних спеціалістів. Але публіка в Лондоні не шукатиме ідеї П'єра де Кубертена. Їй вистачить блискучих досягнень.

Але ми живемо. Живемо, працюємо, змагаємося з життям і в цьому важкому змазі не забуваємо і про спорт.

"С У М"

Часто доходить до нас отой скорочений, писаний з трьох букв, вислів **СУМ**.

Цій назві приписуємо великі завдання та глибоке значіння, під якою об'єднується українська молодь на чужині.

Організація тієї назви відома була при кінці 20-их років в Україні, під большевицьким режімом. Це була одна з тих організацій, що виростали стихійно там, як вияв національно-державницького прямування українського народу. Та організація, як і інші подібні, була ліквідована большевицькою владою.

По всіх куточках України виникали збройні повстання, які продовжуються і до сьогодні, влася в прихованому виді боротьба в пресі і літературі, та повсюди творилися масові підпільні організації, яких ідеї живуть серед нас і до сьогодні.

На Україні існувала тоді СВУ — Спілка Визволення України, а однією з її найголовніших клітин була **СУМ** — **Спілка Української Молоді**, яку очолював тоді молодий енергійний син українського народу і патріот своєї Батьківщини: Микола Павлушків.

На нашу українську молодь, історія покладає велику місію — звільнити Україну і побудувати свою

власну Самостійну Соборну Державу.

І завжди в історичній боротьбі всіх народів молодь, як авангард і мотор нації, була і є вирішальним чинником. Молодість, це найбільше творчий період в житті людини, період, коли людина завзято прагне творити нове, період, в якому людина творить ідеї, здійснює їх і віддано їм служить.

Молодь повинна своєю поставою доказати, що вона на правду готує скристалізувати свої погляди в конструктивній, творчій праці, бо тільки тоді вона виправдує надії, які покладає на неї старше громадянство.

У першу чергу треба звернути увагу на те, щоб молодь зрозуміла вагу морально-етичних засад у боротьбі за державність.

Бо, щоб здобути державу, на це мало самого молодечого запалу, до цього треба мати ще сильні життєві засади, щоб у всіх своїх починаннях керуватися засадами правопорядку, доцільності й справедливості. Ми всі повинні бути свідомі того, що ворог хоче зламати нас морально й ми під таким натиском ворога потребуємо сильної української людини, яка черпала б свої сили й тугість із рідної історії, культури, традиції.

Нам треба людини, в якій всі зов-

нішні чини впливали б із глибокого внутрішнього переконання. І вкінці нам треба людини, яка всю свою діяльність узгіднювала б і координувала б із стремліннями Рідного Краю.

І дійсно, якщо ми бажємо виховати себе в ідеальній любові до Рідного Краю, то гуртуймося в рядах СУМ, бо ця організація об'єднує молодь всіх земель, молодь усяких станів та ріжного інтелектуального рівня, та політичного. Тут взаємно себе всі пізнають, зживаються, доповнюються, бо оце приходить пора спільних дій.

Не забуваймо, що замало однієї огненної зброї, а треба ще в наших часах зброї ідейної, яка є пе-

редумовою успіху. Тому в рядах СУМ ідім згуртовано в життя і пробиваймо шляхи для щастя нашого цілого суспільства.

Не занедбуймо на далекій чужині наших традицій, нашої рідної мови й письма. Ростім і плекаймо у наших душах і серцях любов до нашої Батьківщини, а тим запишемо дальші сторінки в історії української молоді.

Нам присвічує віра у Воскресіння Самостійної Соборної Української Держави. Нашим трудам і нашому всьому життю, яке радо віддамо на те, щоб жила і цвіла Вона — Україна!

Вд.

Наша "ПРОСВІТА"

Перше число нашого журналу виходить як раз в славу річницю існування Товариства "Просвіта" в Буенос Айресі. Це не є збіг обставин. Це є вислідом довгої і послідовної праці в наслідок якої наша молодь нарешті буде мати свій журнал, своє живе слово.

"Сурма" народилась і перша її луна покотиться в дні, коли наш опікун і керівник Т-во "Просвіта" святкує своє довголітнє існування. Редакція і Адміністрація журналу

"Сурма" бажає в цей день усім членам і симпатикам Товариства ще багато років корисної праці для добра українського народу на чужині. Нехай же "Просвіта" і на далі гуртуватиме навколо себе усе свідоме українське громадянство, нашу молодь, яка обіцяє виконувати усі вказівки і ради своїх старших товаришів і батьків.

Ще раз сердечне і грімке: многая літа нашій "Просвіті"!

Ред й адм. "Сурми"

Сили СССР і Заходу

Про це багато пише останнього часу західня преса. Хоча її дані не спираються на інформаціях офіційних осіб, все ж до них треба ставитися з деяким довір'ям. Бо преса Заходу має першорядні зв'язки з урядовими колами, користується великими засобами й поінформована не гірше від військових розвідок держав.

Кілька даних про воєнні сили СССР і Заходу.

Советський воєнний потенціал за хідня преса оцінює так:

Суходільні сили. Приблизно 200 дивізій, дещо менших, як в англосаксів (під кінець війни було їх 600). Разом з НКВД, правдоподібно, 4 міль. осіб під зброєю. Дійова армія має бути скорочена до 3 міль. Вишкіл та озброєння дуже добрі. Війська сателітів після модернізації та уніфікації досягають 1 міль. 100 тис. Їх якість, мабуть, невисока.

Летунство. Від 1945 р. великий поступ у будові прототипів, однак масово їх ще не продукують. Стані 25.000 літаків, якісно багато гірших, як в англо-саксів. Персонал величезний — 500.000. Найкращий бомбовик — це недосконала копія американського В-29, що його в Америці вважають уже за перестарілий. Летунство держав-сателітів ще слабке, але його розвиткові приділяють пильну увагу.

Воєнна фльота. Слабка й перестаріла; за винятком підводних човнів. Золога 400.000, приблизно 220 кораблів, разом тоннажу 400.000. До цього є ще кілька італійських та англійських кораблів, що їх безправно привласнив Советський Союз.

В сумі советські сили навіть після плянового скорочення досягатимуть 4 міль., тоді як американські не перевищують 1.300.000.

Винаходи. Таємницю продукції атомової бомби совети, мабуть, знають. Однак, на думку американських спеціалістів, до 1952 року вони продукувати її не зможуть. Поступ у поліпшенні ракетних стрілен завдяки німецьким технікам, мабуть, дуже великий. Крім цього совети приділяють велику увагу модернізації летунства та механізації суходільної армії. Бомбовики з великим радіусом СССР почне виробляти шойбо з 1950 року.

Індустрія ще не відбудована. Лише видобування вугілля досягло передвоєнної норми. Продукція заліза, чавуну, цементу попри всі фантастичні пляни повоєнної п'ятилітки ще недостатня. Має клопіт Кремль також із нафтою. Але не треба забувати, що СССР працює планово, без страйків і дуже дешево, до того ж має німецьких фахівців. Все ж навіть і після двох п'ятиліток Советський Союз буде з технічного пог-

ляду виразно слабший від Заходу.

Що можуть протиставити цьому альянті?

Суходільна армія. В сумі даліко слабша і якісно гірша від червоної армії. Загальної військової служби фактично ще немає, хоча починають її здійснювати. Окупаційні війська слабкі, до того ж мають непевне запілля.

Летунство. Чисельно перевищувало советське до 1945 року. Самі США мали 80 тис. апаратів та 5 міл. залоги. Тіпер якісна перевага лишилась, але чисельна дуже змінилась. Пів року тому США мали 24 тис. апаратів та 335 тис. персоналу. Тіпер цей стан зміцнюється: промисловість перебудовують, чисельність залоги збільшують, широко розвивають дослідницьку справу, будують літовища для величезних бомбовиків та транспорту. Летунство Великої Британії тіпер, можливо, найкраще. Однак і воно від 1945 р. сильно зменшене. Французьке не має серйозного значення.

Морська Фльота. Тоннаж американської й британської Фльоти разом становить 5 міл. 500 тис. тонн, цебто в 12 разів більший за советський. Тут перевага очевидна. Французька фльота становить усього 250 тисяч тонн.

Висоходи. В цій ділянці Захід діє інтенсивно, але й Москва не дримає. Передусім США досягли тут дуже багато. Продукцію атомових бомб збільшено. Випробувано практично

звичайну бомбу, що важить 21 тону. Літаки без пілотів перелітали океан. Транспортів літаки можуть брати по 400 пасажирів. Бомбовики В-36 сягають 10 — 15 тис. миль лету, цебто можуть бомбардувати Європу, перелітаючи з Америки. Поліпшено консервацію харчів, що збільшує бойову готовість. Замінено корабельні гармати ракетами. Проведено досліди з бактеріологічною війною. Англіїці використали практично німецький винахід "Шноркел", що дає можливість підводному човнові перебувати 5 тижнів під водою.

Індустрія. Величезна перевага Заходу. Самі США перевищують кількаразово плян першої повоєнної п'ятилітки, наприклад, продукція вугілля становить 650 міл. тонн, тоді як в СССР 25 міл. тонн.

Підсумки такі:

1. перевага Заходу в повітрі;
2. перевага Заходу на морі;
3. перевага СССР на суходолі;
4. жоден з партнерів ще не готовий.

Лишається зробити ще один висновок: "холодна війна", війна нерів, мабуть, ще триватиме досить довго.

"Пу-гу"

Читаючи "Сурму" Ви допомагаєте ви ованню нашої української молоді!

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

ОТВЕРЕЗІННЯ ЗАХІДНИХ ДЕРЖАВ

Хоч і пізно, але таки приходить отверезіння. Нє тільки європéйські дєржавні мужі, але й полуднево-американські та З. Д. П. А. побачили ту загрозу, яка їх чекає від москoвського союзника. Палуднева Америка, де пєрєд вєли Агєнтина, Бразілія і Чіле, рядом дєржавних дєкрєтів, вибивають комуністам ґрунт з під ніг соціалним поліпшенням робітничих мас та звільнили робітничі синдикати від їх впливу. З. Д. П. А., проти диктаторських сталінвських хвиль ставлять в Європі "дoлярову греблю" т. з. "плян Маршала". У відповідь на советський саботаж миру з Німєччиною і Австрією, аліянти з'єднують свої окупаційні зони в Німєччині в одну адміністративну одиницю та обробляють статут для німєцької держави. Далі європейські демократичні краї інтензивно працюють в напрямі формування Європейської Федерації а в пєршу чєргу оборонного військового союзу.

Совети відповідають варшавськoю конференцією своїх сателітів, дє організують свій військовий союз. Далі, Совети рішили за всяку ціну усунути своїх західних союзників з Берліна, навіть коштом голоду населєння, замикаючи всі шляхи, які провадять до Берліна зі Заходу. Та

кож Совети ніколи не виконували свого зєбов'язання по відношенню постачання споживчих продуктів в зону Зах. Аліянтів. З тих причин Зах Аліянти припинили постачати вугілля з Саарщини й Рурщини в советську зону. Щоби рятувати населєння західної зони від голоду, Зах. держави стали постачати прод. повітряним шляхом і в той спосіб советський трюк не вдається. Щоби не дати за виграну Совети стали робити манєври повітряних сил якраз в тих місцях, де пєрєлітали літаки з продуктами Зах. держав.

Ця вже явна провокація Советів поставили на ноги Зах. держави. Та пєрєд збройним виступом вони, поминаючи приниження проти своєї волі, ідуть до Сталіна в Мєскву поговорити отверто з ним, чоґо він хоче, — бо війна нє є жарти.

Що Сталін їм говорить — це, покищо, є тайною. Але видно, що є якась балачка, бо три представники Зах. держав сидять там від 30-го липня. Кажуть кореспондєнти, що конференція пєкінчилася 22-го сєрпня і вислід нє був даний до публичного відома. Одно пєвнє, що Совети хочуть усунути своїх союзників з Берліна і взяти участь в екс-

плоатації Рурщини та Саарщини, і є проти пляну "Маршала, та формуванню окремого німецького уряду. Але час є найвищий суддя.

А тим часом події розвиваються мов на кіновім екрані: Совети скріплюють свої гарнізони в Німеччині та будують укріплення на Заході і дрібні інциденти на деннім порядку, Тіто запротестував перед Сталіном що советські агенти просто грабують скарбницю Югославії та відмовився дати Сталіну військові бази над Адрійським Морем, і в тім треба шукати напад на Тіта через т. зв. Комінформ. Тіто розпочав чистку в армії та державній адміністрації від слуг Сталіна. Генерал Йовановіч, зі своєю групою хотів перебраться до Румунії, але зістав забитий на границі. Кажуть, що Сталін хотів його вжити проти Тіта так, як вжив Тіта проти ген. Михайловича. У Франції має відбутись конференція в справі Фédéрації Європи та її Парляменту.

Французькі робітники антикомуністи організували свій синдикат і тим ослабили старий синдикат де врховодять комуністи. В Італії сталося те саме, але комуністи в останній час стали організувати комуністично-католицький синдикат, щоб спаралізувати організацію робітників правдивих католиків. Спортівці Чехословаччини, Румунії й Мадярщини, які брали участь в олімпійських ігрищах в Англії — відмовилися повернути до своїх країв. Війна між арабами й жидами набрала на силі і представник ОН Бернадот-

те втратив надію на своє посередництво. Начальний командант англійської армії заявив, що Англія му- сить бути готова відбити напад. В Бельграді відбулася т. зв. Наддунайська Конференція, де Совети викинули від впливу Зах. Аліантів в Новій Конвенції. Ріка Дунай довга на 2.800 км. і має велике значіння. В транспорті, і до цього часу була вільна для всіх народів. Тепер совети забрали під повний свій вплив. В ЗДА три учителі (в тім дві жінки) для дітей советських дипломатів не захотіли більш служити й втікли. НКВД зловило одну з них, Оксану Косенкіну, і припровадили до советського конзуляту, де вона вискочила через вікно з наміром поповнити самогубство, Але лише тяжко покалічилася і тепер лежить в шпиталі під дуже сильною охороною амер. уряду. Советський консуль Ломакін сказав, що вона хотіла втекти від американської поліції. Але брехня не вдалася, і амер. уряд зажадав, щоб цей "дипломат" собі забрався чим скорше. Справа має зв'язок зі шпигунською акцією советів в Півн. Америці.

Ці всі події не ворожать для світа спокою, а вказують, що збройний конфлікт є немикучий, лише при- тання, коли він вибухне.

Я. Поповецький

Передплачуючи "СУРМУ" Ви допомогаете вишванню нашої Української Мелоді.

НАУКА І РОЗВАГА

ЗА 300 ЛІТ 1.100 ВІЙН

Один статистик постановив обчислити, як часто людство рішало зброєю свої спори.

Він вибрав собі одну добу, а саме 300 літ, від 1618 року. Згідно з його обчисленням в тих трьох століттях було 1.700 війн (ми не вчисляємо останню світову війну).

В тому часі найбільше війн вела Франція. Дальше ідуть Австрія з 8%, Англія з 30%, Росія, Італія, Еспанія, Туреччина, Голяндія і Швеція.

Ще більш цікаві статистичні дані про перемоги в морських битвах. Здавалось би, що тут перше місце матиме Англія, яка панує над морями. Однак як не дивно, першою була Австрія.

Найкоротшою війною була війна між Сардинією й Австрією, що відбулася в 1849 році. Вона тривала повних шість днів і була порішена битвою під Новарою.

ЧИ ЗНАЄТЕ ЩО ... ?

... В Голяндії майже зовсім немає лісів. Невеликі простори де ростуть дерева, огорожені, а брами до них зачинені.

Яйце страуса в 24 рази більше від звичайного курячого яйця. На смак воно таке саме, як куряче. В південній Африці з нього роблять

омлети - велетні.

... Деякі вужі несуть м'які й гнучкі, як гума, яйця.

... Панама, маленька держава середньої Америки, не має ніяких приписів у справі умов безпеки й поведінки своїх кораблів на морі. Тому кожний корабель, що провадить нелегальну торгівлю (контрабанду), нелегально перевозить людей (напр. жидів до Палестини), плаває під червоно - синьо - білим прапором, тобто прапором Панами, що його моряки називають найгіршим прапором у світі.

Скільки хліба їсть американець за ціле життя? — 6.000 буханців хліба.

Який був найбільший звір на землі? — Діплодокус, передісторичний звір з породи дінзаврів. Він був 85 стіп довгий.

Як довго може жити черепаха не ївши? — Один рік.

Хто скорше біжить: кінь, жирафа чи ведмідь? — Жирафа перша, ведмідь другий а кінь третій.

Коли чоловік не голився б ціле життя, то як довга була б його борода? — Точно 18 стіп.

ОГОЛОШЕННЯ

торгсвельні приймаємо. Солідне ми стецьке й графічне виконання. Ціни оголошень після умови.

ВЕСЕЛИЙ КУТОК

Яка професія була першою?..

Правник, хірург, будівельник і большевик сперечались між собою яка професія була перша.

— Безумовно, моя — сказав правник. Коли Адам з'їв яблуко, яке йому запропонувала Ева, Бог влаштував над ними суд і видав присуд. З цього виходить, що моя професія була першою на землі. І що сотворення світу почалося з суду над людиною.

— Перепрошую, — вмшався хірург, — перше ніж зробити суд, Бог зробив хірургічну операцію Адамові: витягнув у нього ребро і зробив з нього Еву.

— Але перед тим як сотворив Еву і судити їх — сказав будівельник. — треба було сотворити світ. Як відомо, до сотворення світу був тільки хаос.

— Хто сотворив хаос? — відповів на те большевик.

— Звичайно, ми — комуністи!

"СУРМА" — журнал української молоді при Т-ві "Просвіта".

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Поодиноке число — \$ 1.—
Чвертьрічна — \$ 3.—
Піврічна — \$ 5.—
Річна передплата — \$ 10.—

Redacción y Administración

Soler 5099. Buenos Aires
Rep. ARGENTINA

Пожертви

Список перших Жертводавців фундаторів нашого журналу:

Саевич Ярослав — 50.—; Савич Володимир — 30.—; Петрук Богдан — 10.—; Петрук Мирон — 10.—; Капеняк Микола — 10.—; Семкіяш Мих. — 10.—; Кашуба Іван — 10.—; Криськів Волод. — 10.—; Стрига Онуфрій — 10.—; Косюк Василь — 10.—; Дяків Всеволод — 10.—; Бурчак Мих. — 10.—; Лилик Петро — 10.—; Долотович Петро — 10.—; Михалевиц Лев — 10.—; Стрільчук Ст. — 10.—; Качор Богдан — 10.—; Кузьмич Осип — 10.—; Сверлик Іван — 10.—; Баранюк Петро — 10.—; Довжинський Дан. — 10.—; Гіряк Василь — 10.—; Бернацький Мих. — 10.—; Романишич Петро — 10.—; Мялюк — 10.—; Дідух Мих. — 10.—; Демчук Микола — 10.—; д-р Банах — 10.—; Горинець Степан — 10.—; Голубович Антін — 10.—; Слободян Павло — 10.—; Мялюк Антін — 5.—; Панікар Іван — 10.—.

Усім Шановним Жертводавцям складаємо свою щирю подяку.

Редакція

ДО ЧИТАЧІВ

З технічних причин в цьому числі не пішло багато матеріалу запланованого редакцією. Наступне число буде значно збільшене і доповнене цікавою літературою, розділом про спорт та хронікою нашого життя.

Редакція

"СУРМА" друкується в українській друкарні "ЧАМПІОН"
Tall. Graf. "CHAMPION" — Joaquín V. Gonzalez 2375 — T. A. 50 — 7375